

ថ្នាំគ្រាប់សំរាប់ព្យាបាលការឆ្លងរោគរបេង មិនទាន់ចេញមុខ

ព័ត៌មានផ្នែកសុខភាពសាធារណៈ

ការធ្វើតេស្តបានបង្ហាញថា លោកអ្នកបានឆ្លងរោគរបេងនៅពេលណាមួយក្នុងជីវិតរបស់លោកអ្នក។ មេរោគរបេង (TB) វាអសកម្ម ដេកលក់ ឬគ្មានសកម្មភាពនៅក្នុងខ្លួនលោកអ្នកទេ។ ដោយព្រោះមេរោគរបេងទាំងនេះ នៅពេលបច្ចុប្បន្នកំពុងដេកលក់ វាពុំបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហាណាមួយឡើយ ហើយលោកអ្នកក៏ពុំចម្លងរោគទៅអ្នកដទៃដែរ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី មានលទ្ធភាពតិចតួចដែលមេរោគទាំងនេះអាចក្លាយជាសកម្មនៅដំណាក់កាលមួយចំនួន។ នៅពេលមេរោគរបេងទាំងនេះក្លាយជាសកម្ម វាបណ្តាលឱ្យកើតមានរោគសញ្ញាទាំងឡាយដូចជា ការក្អកមិនស្បើយ (ជាញឹកញាប់ មានរយៈពេលយូរជាង៣សប្តាហ៍) ជួនកាលមានស្បែកស្លប្រឡាក់ឈាម គ្រុនក្តៅ បែកញើស លែងឃ្លានអាហារ ការអស់កម្លាំង ឬការស្រកទម្ងន់។

លោកអ្នកត្រូវបានផ្តល់ឱវាទ ឱ្យចាប់ផ្តើមដំណើរការព្យាបាលការឆ្លងរោគរបេងមិនទាន់ចេញមុខ។ ថ្នាំផ្សេងៗដែលត្រូវបានប្រើជាទូទៅជាងគេបំផុតហៅថា **ISONIAZID** ហើយការលេបថ្នាំនេះ កាត់បន្ថយឱកាសដែលមេរោគរបេងដេកលក់ (មិនទាន់ចេញមុខ) អាចភ្ញាក់ពីដេក ហើយដែលបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហាសុខភាពដល់ការរស់នៅនាពេលអនាគតរបស់លោកអ្នក។

- កំណត់សំគាល់៖ ប្រសិនបើលោកអ្នកមានរោគ **TB** មិនទាន់ចេញមុខ (ដេកលក់) -
- លោកអ្នកពុំមានរោគរបេងសកម្មឡើយ
 - លោកអ្នកពុំឈឺ ឬពុំបានឆ្លងរោគឡើយ
 - លោកអ្នកមិនអាចចម្លងរោគដល់ដទៃទេទៅនរណាម្នាក់ផ្សេងទៀតឡើយ។

ថ្វីត្បិតតែលោកអ្នកពុំឈឺក្តី លោកអ្នកក៏ត្រូវការលេបថ្នាំគ្រាប់សំរាប់លោកអ្នកប្រចាំថ្ងៃសំរាប់រយៈពេល៦-៩ខែដែរ។ ប្រសិនបើលោកអ្នកខានលេបថ្នាំច្រើនថ្ងៃពេក ថ្នាំពេទ្យនេះអាចពុំមានប្រសិទ្ធភាព ហើយលោកអ្នកនឹងពុំបានការពារអំពីការរីកដុះដាលទៅជាមេរោគរបេងសកម្មឡើយ។

នេះគឺជាការសំខាន់ដែលលោកអ្នកត្រូវបន្តការព្យាបាល សំរាប់រយៈពេលពេញលេញដូចបានណែនាំដោយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នក ដើម្បីឱ្យបានប្រាកដថាលោកអ្នកបានទទួលការព្យាបាលគ្រប់គ្រាន់។

សូមឱ្យបានប្រាកដថា លោកអ្នកមានថ្នាំគ្រាប់គ្រប់គ្រាន់ជានិច្ចជាកាល។ ថ្នាំពេទ្យមានផ្តល់ជូនលោកអ្នកដោយឥតគិតថ្លៃ។ សូមឱ្យបានប្រាកដថាលោកអ្នករក្សាការណាត់ជួបផ្នែកពេទ្យរបស់លោកអ្នក ដើម្បីឱ្យលោកអ្នកបានទទួលការផ្គត់ផ្គង់ថ្នាំគ្រាប់សំរាប់លោកអ្នកជាប្រចាំ។

ប្រសិនបើលោកអ្នកមានបញ្ហាណាមួយជាមួយនឹងផលប៉ះពាល់បន្ទាប់បន្សំ នេះគឺជាការសំខាន់ដែលលោកអ្នកត្រូវប្រាប់ឱ្យវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នកបានដឹង។ វាជាការមួយប្លែកខុសពីធម្មតា ដែលថ្នាំផ្សេងៗ **isoniazid** ធ្វើឱ្យលោកអ្នកមិនស្រួលខ្លួន ឬបណ្តាលឱ្យមាន “ផលប៉ះពាល់បន្ទាប់បន្សំ”។ ទោះបីជាការនេះកម្រកើតមានក្តីក៏ប៉ុន្តែប្រសិនបើមានកើតឡើង ផលប៉ះពាល់បន្ទាប់បន្សំដែលមានភាពធ្ងន់ធ្ងរគឺការរលាកធ្វើដោយសារធាតុគីមី។ ការនេះអាចបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហាណាមួយដូចតទៅនេះ៖ លែងឃ្លានអាហារ ពុំស្រួលពោះ ឬចុកពោះ មានអារម្មណ៍ចង់ក្អក ទឹកមាត់ពណ៌ក្រមៅ (ដូចតែខ្មៅដែលពុំសូវចត់) ឬការផ្លាស់ប្តូរពណ៌សម្បុរភ្នែកពីពណ៌ស ទៅជាពណ៌លឿងព្រើង។ ប្រសិនបើការនេះកើតមានឡើង លោកអ្នកគួរឈប់លេបថ្នាំគ្រាប់ ហើយទំនាក់ទំនងមកវេជ្ជបណ្ឌិតជាបន្ទាន់។ លោកអ្នកក៏គួរទំនាក់ទំនង

មកវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នក ហើយឈប់លេបថ្នាំគ្រាប់របស់លោកអ្នកផងដែរ ប្រសិនបើលោកអ្នកមានកើតកន្ទួលជាទូទៅ (ទោះជាមានគ្រុនក្តៅ ឬគ្រុនក្តី) ឬប្រសិនបើលោកអ្នកមានការស្លឹកស្រយឹង ការចាក់ធៀប / ក្តៅ នៅលើដៃ និងឬ លើដើងរបស់លោកអ្នក។

វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នកក៏អាចបញ្ជាឱ្យធ្វើតេស្តឈាមម្តងម្កាលបានដែរ។ លោកអ្នកគួរជៀសវាងផឹកស្រាភ្នែកពេលលេបថ្នាំគ្រាប់ទាំងនេះ ដោយព្រោះថាការរួមស្រាជាមួយថ្នាំ **isoniazid** បង្កើននូវលទ្ធភាពមានគ្រោះថ្នាក់នៃជម្ងឺថ្លើមដែលគំរាមកំហែងយ៉ាងខ្លាំងក្លាដល់ជីវិត។

វិធីមួយចំនួនសំរាប់ជួយឱ្យលោកអ្នកនឹកឃើញការលេបថ្នាំរបស់លោកអ្នក៖

- រក្សាថ្នាំគ្រាប់នៅកន្លែងដែលលោកអ្នកនឹងមើលឃើញថ្នាំជារៀងរាល់ថ្ងៃ ក៏ប៉ុន្តែត្រូវតែរក្សាថ្នាំនៅកន្លែងដែលគ្រួសារ និងពន្លឺព្រះអាទិត្យ។
- ស្នើសុំឱ្យដៃគូ ញាតិសន្តាន ឬមិត្តភក្តិ ក្រើនរំលឹកលោកអ្នកប្រចាំថ្ងៃ។
- ប្រើប្រអប់សំរាប់រៀបចំដាក់ថ្នាំ ឬប្រអប់សំរាប់រំលឹកអំពីថ្នាំគ្រាប់ ប្រអប់ទាំងនេះអាចរកបាននៅតាមឱសថស្ថាន។
- លេបថ្នាំឱ្យបានចំពេលដូចគ្នាជារៀងរាល់ថ្ងៃ ឧទាហរណ៍ នៅមុនពេលអាហារពេលព្រឹក មុនពេលចូលដេក ឬនៅពេលលោកអ្នកដុសធ្មេញលោកអ្នកជាដើម។
- រៀបចំដាក់រត្តសំរាប់រំលឹក ឬសំរាប់ឱ្យសញ្ញានៅលើទូរស័ព្ទចល័តរបស់លោកអ្នក។
- សរសេរកំណត់សំគាល់អំពីការខកខានលេបថ្នាំណាមួយ ហើយរាយការណ៍អំពីការនេះទៅវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នក នៅពេលណាត់ជួបជួបលើកក្រោយ។

សូមកុំបំបែកលែកវិវត្តថ្នាំ៖ ចូរលេបថ្នាំគ្រាប់ទាំងអស់ជាមួយគ្នាក្នុងពេលតែមួយ។

ប្រសិនបើលោកអ្នកភ្លេចលេបថ្នាំរបស់លោកអ្នកនៅពេលធម្មតា សូមលេបវាឱ្យបានឆាប់នៅពេលលោកអ្នកនឹកឃើញឡើងវិញ ហើយបន្ទាប់មកបន្តលេបថ្នាំនៅថ្ងៃបន្ទាប់ដូចធម្មតា។ ប្រសិនបើលោកអ្នកភ្លេចលេបថ្នាំរបស់លោកអ្នកពេញមួយថ្ងៃ សូមគ្រាន់តែលេបវិវត្តថ្នាំធម្មតានៅថ្ងៃបន្ទាប់មកទៀតប៉ុណ្ណោះ សូមកុំលេបវិវត្តថ្នាំដងឱ្យសោះ។

សូមចាំថា៖

- លោកអ្នកពុំអាចចម្លងរោគទៅអ្នកដទៃឡើយ។
- លោកអ្នកត្រូវលេបថ្នាំគ្រាប់របស់លោកអ្នកជារៀងរាល់ថ្ងៃ។
- ការលេបថ្នាំគ្រាប់តាមចំនួនកំណត់ នឹងកាត់បន្ថយលទ្ធភាពមានគ្រោះថ្នាក់ចំពោះលោកអ្នកនៃមេរោគរបេងក្លាយជាសកម្ម ហើយលោកអ្នកធ្លាក់ខ្លួនឈឺដោយសារមេរោគរបេងនេះ។
- លោកអ្នកនឹងត្រូវឆែកឆែងមើលរោគសញ្ញាឱ្យបានទៀងទាត់ នៅឯមន្ទីរព្យាបាលឯកទេសនៅមន្ទីរពេទ្យ។

ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានបន្ថែម សូមទំនាក់ទំនងមកផ្នែកគ្រប់គ្រងរោគរបេងតាមទូរស័ព្ទលេខ (03) 9096 5144 ឬមន្ទីរព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យរបស់លោកអ្នកតាមលេខទូរស័ព្ទ

Tablets for latent Tuberculosis infection

Public health information

Tests showed that you have been infected with tuberculosis at some time in your life. The tuberculosis (TB) germs are inactive, sleeping or dormant in your body. As these TB germs are currently asleep, they are not causing any problems, and you are not infectious to other people. However, there is a small chance that these germs could become active at some stage. When TB germs become active, they cause symptoms such as persistent cough (often lasting longer than 3 weeks), sometimes bloodstained phlegm, fever, sweats, loss of appetite, tiredness or weight loss.

You have been advised to start a course of treatment for Latent Tuberculosis Infection. The most commonly used antibiotic is called ISONIAZID, and taking this medicine reduces the chance of the sleeping (latent) TB germs waking up and causing health problems in your future life.

Note: If you have latent (sleeping) TB -

- You do not have active tuberculosis
- You are not sick or infectious.
- You cannot spread the germs to anyone else.

Even though you are not sick you need to take your tablets **daily** for **6-9** months. If you miss too many days, the medicine might not work and you won't be protected from developing active TB.

It is important to continue the treatment for the entire time recommended by your doctor to make sure that you are treated adequately.

Make sure you always have enough tablets. The medication is free of charge. Make sure you keep your clinic appointments, so that you are always supplied with your tablets

If you have any problems with side effects it is important to let your doctor know. It is uncommon for isoniazid to make you feel unwell or cause "side-effects". However, if this happens, a RARE, but serious side effect is a chemical inflammation of the liver. This may cause ANY of the following: loss of appetite, abdominal discomfort or pain, a feeling of wanting to vomit, dark urine (like weak black tea), or a change in colour of the whites of the eyes to a yellow tinge. If this occurs you should stop taking the tablets and contact the doctor immediately.

You should also contact your doctor and stop taking your tablets if you develop a generalised rash (with

or without a fever), or if you experience numbness or tingling/burning in your hands and/or your feet.

Your doctor may also order blood tests from time to time. You should avoid drinking alcohol while taking these tablets, as the combination of alcohol with isoniazid significantly increases the risk of potentially life threatening liver disease.

Some ways to help you remember to take your medicine:

- Keep tablets in a place where you will see them every day, but out of reach of children and out of the sun.
- Ask a partner, relative or friend to remind you daily.
- Use a dosette or pill reminder box, these are available at pharmacies.
- Take tablets at the same time every day, for example, before breakfast, before bed or when you brush your teeth.
- Set a reminder or alarm on your mobile phone.
- Make a note of any missed doses and report this to your doctor on your next visit.

Do not split the dose of tablets: take all the tablets together at one time.

If you forget to take your medicine at the normal time, take it as soon as you remember, and then continue the next day as normal. If you forget to take your tablets for the whole day, just take your normal dose the next day, do not take a double dose.

Remember:

- You cannot pass on the infection to others.
- You must take your tablets **every day**.
- Taking a course of tablets will reduce your risk of the TB germs becoming active and you getting sick from TB.
- You will have regular check-ups at the specialist clinic at the hospital.

For further information contact the TB Control Section on (03) 9096 5144 or your hospital clinic on

